STEEDS MEER VROUWEN DOOR DE WIJDING IN HUN ROEPING BEVESTIGD

Waarom alleen een gedoopte man?

De zeven rooms-katholieke vrouwen, die van de bisschoppen Romulo Brasschi en Rafael Regelsberger in 2002 op een Donauschip de priesterwijding ontvingen, zijn destijds door Rome onmiddellijk geëxcommuniceerd. Ze hebben de toenmalige kardinaal Ratzinger toen wel van repliek gediend en ook een beroep op paus Johannes Paulus II gedaan om zijn kardinaal tot andere gedachten te bewegen, echter zonder resultaat. Nu zijn we drie jaar verder en er zijn geen aanwijzingen, dat de huidige paus Benedictus XVI er inmiddels anders over denkt. Waren deze 'zeven van de Donau' voorboden van een nieuwe tijd?

In 1989 stortte het sovjetcommunisme in en de 'Wende' werd een feit, omdat het systeem aan zijn eigen onderdrukkende mechanismen bezweek. Zal het op den duur ook zo gaan in de rooms-katholieke kerk? Staat de kerk aan de vooravond van een 'Wende' die zijn weerga niet kent? In elk geval zijn er overal op de wereld vrouwen opgestaan die het priesterlijk ambt niet alleen opeisen, maar ook reeds *contra legem* (ondanks de wet) bekleden. En de zeven van de Donau zijn gevolgd door vele anderen.

Reformatorisch accent

Ontroerend was het moment waarop *Dr. Ida Raming*, die haar leven lang voor de wijding van vrouwen gestreden heeft, haar Donauwijding ontving. Op de vraag of ze trouw beloofde aan paus en bisschop antwoordde ze bevestigend, maar ze voegde er aan toe: "Men moet God meer gehoorzaam zijn dan de mensen, zo staat het in de Schriften geschreven". Een klein reformatorisch accent in deze wijding, die overigens in traditionele bewoordingen en volgens een conservatieve rite werd voltrokken door de omstreden bisschop *Romulo Braschi*. Deze heeft weliswaar een geldige rooms-katholieke wijding ontvangen en staat daarom in de apostolische successie, maar hij is niet meer als zodanig erkend en zijn kerkgemeenschap wordt door Rome als schismatiek beschouwd. Ook *Rafael Regelsberger* kan geen aanspraak maken op het certificaat van 'echtheid'.

Achteraf bleek trouwens dat het niet de bedoeling was geweest dat deze bisschoppen de hoofdcelebranten zouden zijn. Die rol was toebedeeld aan een andere 'echte' bisschop, die om onduidelijke redenen niet kwam opdagen. Na de viering ben ik uitvoerig met Braschi in gesprek gegaan en hij gaf toe dat hij eigenlijk niet de man was die voor Rome kon wijden. Maar waar was de 'echte' rooms-katholieke bisschop gebleven die tevoren was aangekondigd? De naam van de Slowaakse bisschop Spiner stond een dag later breeduit op de voorpagina van een Passauer nieuwsblad. Spiner is voortgekomen uit de ondergrondse kerk en heeft in de 'rode tijd' zijn bisschopswijding ontvangen uit handen van bisschop Felix Davidek. Rome heeft hem aangeraden zijn bisschoppelijke bevoegdheden niet meer uit te oefenen. De grote vraag is natuurlijk waarom hij eerst zijn toezegging deed en vervolgens zonder opgaaf van redenen wegbleef.

Speciale symbolische act

Twee van de op de Donau gewijde vrouwen, de Oostenrijkse *Christine Mayr-Lumetzberger* en de Duitse *Dr. Gisela Forster* zijn inmiddels zelf 'contra legem' bisschop gewijd, evenals *Dr. Patricia Fresen*. Zij zijn het die nu steeds weer nieuwe vrouwen wijden, zoals op 2 juli 2005 de Franse *Geneviève Beney* in Lyon. Zij was de eerste vrouw die gewijd werd onder het pontificaat van Benedictus XVI. Op 25 Juli jongstleden werden opnieuw negen vrouwen gewijd, op de St. Lawrence Seaway (tussen Canada en de Verenigde Staten). Vijf voor het diaconaat en vier voor het priesterschap. Ze ontvingen de wijding uit handen van de zo-even genoemde vrouwelijke bisschoppen. Desgevraagd zei een van de wijdelingen, *Victoria Rue*, dat ze niet terugschrok voor de mogelijkheid om ook geëxcommuniceerd te worden.

Er was tijdens de viering een speciale symbolische act. Men had water meegebracht uit de Atlantische Oceaan en de Pacific, maar ook uit de wateren van Vancouver in Brits Columbia en van de rivieren en meren van de Verenigde Staten, de Han Rivier in Seoul, de Oostenrijkse Alpen, de Isar en de Donau. Al dit water werd in een kruik gedaan en vervolgens leeggegoten in de St Lawrence als een zichtbaar symbool van onderlinge verbondenheid, nu het vrouwelijk priesterschap ook naar het Noord-Amerikaanse continent gekomen was.

De eerstvolgende wijdingen zijn weer in Europa gepland en wel op zaterdag 24 juli 2006. De plechtigheid zal waarschijnlijk plaats hebben op één van de Zwitserse meren, omdat daar dan de

Van links: dr. Iris Müller, dr. Ida Raming, bisschop Romulo Braschi, bisschop dr. Gisela Forster.

eerste vrouw uit Zwitserland, *Monika Wyss*, tot priester zal worden gewijd, maar ze is waarschijnlijk niet de enige.
Progressieve groeperingen binnen het rooms-katholicisme, die de wens om tot wijding van vrouwen te komen hoog in het vaandel hebben staan, blijken tot nu toe nogal huiverig deze wijdingen 'contra legem' te steunen. Al kwam er uiteindelijk toch support van Gerd Wild van de Duitse beweging 'Kirche von Unten', die onlangs over de wijding van Geneviève Beney zei dat het onjuist is te menen dat zij zich zelf buiten de gemeenschap van de kerk zou hebben geplaatst. Wild verwees naar een uitspraak uit 1976, van de pauselijke Bijbelcommissie, waarin stond dat het uitsluiten van vrouwen uit de ambten niet kan worden gerechtvaardigd op grond van het Nieuwe Testament.
Mijn vraag blijft echter: Wie is er nu eigenlijk solidair met deze vrouwen, die vechten voor een grondige verandering van het door mannelijke hiërarchie bedorven machtsinstituut? Hoe kan de Rooms-Katholieke Kerk haar beste mensen uit blijven sluiten van het priesterlijk ambt enkel en alleen omdat ze in het verkeerde lijf zitten?

'Kus van de maand'

Er kwam trouwens wel steun uit zeer onverwachte hoek. De Duitse 'Motorsportmeiden' waren zo te spreken over de jongste vrouwenwijdingen, dat ze hun 'kus van de maand' hebben toegekend aan Christine Mayr-Lumetzberger en Gisela Forster met als motivering in hun blad 'Racegirl', dat ze de strijd voor gelijke kansen en mogelijkheden voor vrouwen van harte ondersteunden.
Als je mij nu vraagt wat ik ervan vind, dan zeg ik dat ik schrik van een kerk, die haar beste mensen met excommunicatie en ontslag bedreigt. Het overgrote deel van de rooms-katholieke parochianen en priesters in West-Europa en Noord-Amerika vindt, dat het ambt voor vrouwen moeten worden opengesteld. Ik zou niet graag de bisschoppen de kost geven die dat in hun hart ook vinden. Wat is dat voor een kerk, die zo met haar mensen omgaat?

Enorm potentieel

Er is een gigantisch priestertekort. Tegelijk is er een enorm potentieel aan vrouwelijke roeping en werkkracht. In de praktijk wordt het werk in de parochies grotendeels door vrouwen gedaan. Er zijn geen houdbare theologische argumenten aan te voeren om vrouwen nog langer uit de ambten te weren. De discussie erover voegt al jaren niets nieuws meer toe en toch worden de logische consequenties niet getrokken en blijft men er op hameren, dat een geldige wijding (volgens canon 1024 van het rooms-katholiek kerkelijk wetboek) alleen kan worden toegediend aan een gedoopte man. Dat behalve de doop ook het geslacht als voorwaarde wordt gesteld, is maar mijn overtuiging een seksistische ketterij. Want voor wie in Christus gedoopt zijn is er geen sprake van onderscheid tussen mannelijk en vrouwelijk (*Galaten 3,28*).
Ik heb wel een vraag aan alle critici en aan alle progressieve groeperingen die weigeren hun solidariteit openlijk uit te spreken. Die vraag luidt: wat hadden deze vrouwen, die zich geroepen weten door God, die een goede theologische opleiding hebben genoten en die kunnen bogen op een lange staat van dienst in de kerk dan anders moeten doen? Waarom is er geen gewone bisschop te vinden die hen wil wijden? Waarom is er geen parochie die hen wil aanstellen? Waarom worden zij beschuldigd van hoogmoed en van streven naar macht, terwijl ze niets liever willen dan erkenning van haar gaven, die ze al zo lang aan de gemeenschap hebben geschonken? Waarom moeten zij zich verdedigen en niet de kerk die haar roeping ontkent?

Margriet Gosker

MV-NU-redacteur dr. Margriet Gosker, PKN-predikant in Venlo, hier (rechts) op de foto met Ida Raming, was op uitnodiging aanwezig bij de ambtswijding in Passau.